

EDYKT

Przykazuiący,

aby

Handluiący do Miast Pruskich Szlach-
cie Polskiej,

tudzież

Moskalom, żydom, y ogólnie wszystkim
obcym Ludziom,

tak Wodą iako też y Lądem przeciędzającym,
żadna,

tak w Drodze, iako też y w Miastach,
w żadney, ani najmnieyszy rzeczy,

Krzywda,

czyńiona nie była.

Signatum w Berlinie dnia 15. Julii 1753.

Drukowano w Krolewcu,
w Krolewskiej Pruskiej Nadworney Drukarni.

2314 PPH 5-314

594/60

D

VY FRYDERYK,
z Bożey łaski KROL PRUS-
KI, Margrabia Brandenburski,
Świętego Państwa Rzymskiego Arcy-Podko-
morzy y Elektor, Jedynowładny y Naywyższy Xiążę Szląski, Absolutny
Xiążę Oranii, Neffzatelu y Walenżynu, iako też y Hrabstwa Glac.
Xiążę Geldryi, Magdeburcki, Kliwski, Juliaceński, Montium, Szcze-
ciński, Pomorski, Kaszubski, Wandalski, Meklenburski y Krossęński.
Burgrabia Norymberski Xiążę Halbersztadzki, Mіндеński, Kamminski,
Wendenski, Szwerinski Raceburcki, Ost-Fryslantzki y Moerski. Hra-
bia na Hohencollern, Rupińie, Marchyi, Rawensbergu, Hohensztey-
ńie, Teklenburgu, Szwerinie, Lingen, Biren, y Lehrdamie. Pan na
Rawenszteyńie, Ziem Rosztok, Stargard, Lauenburg, Bitau, Arlay y
Breda &c. &c. &c. Podaiemy tym Pismem Każdemu do wiadomości,
iżeśmy się zwielkim Naszym nie ukontentowaniem dowiedzieli: iako
handlujący tu do Krolewstwa Naszego Pruskiego Polacy, Moskale,
żydzi,

żydzi, y ogólnie wszyscy, Wodą y Londem przejeżdżający Cudzo-
ziemce, od Naszych Pruskich Osiadłych Obywatelów y poddanych, tak
wdrodze przy Rzekach, po Wsiach y Karczmach, tudzież na iawnych
gościncach, iako też nie mniej y po Miastach, wiele aż do tąd uciepieć
y wytrzymać musieli, kiedy to takowych obcych Negocyantów, y in-
szych podróżnych, albo samych, albo też ich ludzi, częścią Słowami
wzgardliwemi, albo y samym uczynkiem zgoła, źle potykano, częścią
zaś tu y owdzie, pod nikczemną Pokrywką, wpodroży onych utrzy-
mywano, y pieniądze od nich, lub też rzeczy, które są warte pienię-
dzy nieustufnie wymagano. Ponieważ My zaś takowych niegodziwych
Postępków żadnym sposobem ścierpieć nie myślemy, ale owszem chce-
my, aby ze wszelką ostrością karane były; Więc umyśliliśmy, tym
Naszym Patentem, Obywatelów ziem naszych y poddanych, wszystkich
ogólnie, y każdego zosobna, przestrasz jako naysurowiey, aby tako-
wych Obcych Kupców y podróżnych wczas przyszły, pod żadną po-
krywką, władney, y najmniejzey rzeczy krzywdzić nie wazyli się,
ale owszem wszelką onym, między obyczajnymi Narodami zwyczajną
pomoc y wsparcie, czynili, pewni tego będąc, iż nie postufni temu
Przykazowi y Występcie ciężką pieniężną karą, albo też (iak się
zwłaszcza rzecz pokaże) y na ciele, nie pochybnie karańi będą. Po-
dług czego też każdy się sprawować, y od Szkody unikać potrafi. Ja-
koż Naszey Pruskiej Regencyi, tudzież Woienney y Ekonomiczney
Komorze, wszystkim Kollegiom Justitiæ, Magistratom, Kommendan-
tom w Garnizonach, Prowincyalnym, y Poboru Naszego Konfyliarzom,
Fizkalskim Officyalistom, Urzędnikom, Urzędem Akcyzy, Szoltyfom,
y Ławnikom po Wioskach, Powiatowym y Policyinym Obieźdźaczom,
razem zaleca się y przykazuie, pilne nato mieć baczenie, aby tey Naszey
wrażney Woli władnym punkcie nie przestępowano, ale owszem aby
Przestępce oney, bez żadnego Względu na Osoby, tam, gdzie należą,
do Kary pociągani byli. A żeby się zaś żaden, a osobliwie proity
Człowiek, wtey mierze, niewiadomością wymawiać, nie miał przyczy-
ny;

ny; Tedy ten Edykt, nie tylko wszędy po Miastach y po Wsiach na-
ładzie, zwyczajnym sposobem publikowany, z kaźalnicow, tudzież
dla naszego Woyska po wszystkich Garnizonach przez Bęben, ogłoszo-
ny, raz co rok toż samo powtarzając, ale też po wszystkich Bramach
Mieyskich, Domach Powiatowych, Mieyscach Sądowych, y Karcźmach,
w Niemieckim, Polskim y Litewskim Języku iawnie przybity, byc po-
wińien. Ktorego Autentyk Własną Naszą Naywyższą Ręką przy Pie-
częci przycisńionej stwierdziliśmy. Co się działo, ydano jest w Berlińie,
Dnia 15. Julii 1753. Roku.

FRYDERYK.

Happe. Blumenthal.